

ONDER DE AANDACHT

FOTO: T. LENDERS

HAZELWORMONDERZOEK

In het kader van de Natuurkwaliteitsimpuls Nationaal Park De Meinweg is een onderzoeksproject opgezet naar het voorkomen van de Hazelworm in relatie tot het gevoerde beheer. Voor een van de deelonderzoeken binnen dit project is een proefvlakte beschikbaar waarop een studie naar de specifieke habitat-eisen van deze soort wordt uitgevoerd. In 2012 heeft een oriënterend vooronderzoek plaatsgevonden waarvan de resultaten beschikbaar zijn.

Voor dit project zoekt het NP De Meinweg in samenwerking met het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg één of twee stagiaires die in de periode maart 2013–september 2013 veldwerk voor dit project willen verrichten. Het onderzoek wordt begeleid door Ton Lenders die al vanaf 1975 op herpetologisch gebied in dit natuurgebied actief is. Er is een sta-gevergoeding beschikbaar. Een overzicht van

de werkzaamheden staat op www.nhgl.nl onder vacatures.

Geïnteresseerden kunnen schriftelijk reageren (sollicitatiebrief met CV) naar Ton Lenders (tlenders@live.nl). In een persoonlijk gesprek kan het onderzoek bij verwachte geschiktheid nader worden verhelderd, waarna een definitieve beslissing wordt

genomen. Gezien de intensiteit van het veldwerk hebben (ingewerkte) duo's de voorkeur.

Ton Lenders

MINI-SYMPOSIUM LIMBURGSE KRIJTPALEONTOLOGIE

Op zondag 21 oktober organiseert het Natuurhistorisch Museum Maastricht een mini-symposium met als titel: "Wat zou de Limburgse Krijtpaleontologie geweest zijn zonder de bijdragen van het driemanschap Bosquet, Ubaghs en Binkhorst van den Binkhorst?" Na een korte inleiding gaan drie sprekers in op het beroemde 19e eeuwse driemanschap Joseph de Bosquet, Casimir Ubaghs en Johannes Theodorus Binkhorst van den Binkhorst. Dr. Eric Mulder zal spreken over "Zwemmende reuzen, zeeschildpadden en mosasauriërs van Ubaghs", Dr. Stijn Goolaerts zal

spreken over "Adellijke inktvissen, Binkhorst van den Binkhorsts ammonieten" en Dr. John Jagt zal spreken over "In contact met Charles Darwin, de zeepokken en eendenmossels van Bosquet". Na de laatste presentatie volgt een stadswandeling langs de panden die door de drie heren bewoond werden.

Het programma begint om 13.30 uur in het Natuurhistorisch Museum Maastricht, de Bosquetplein 7 te Maastricht en eindigt om 16.00 uur met een wandeling door de Maastrichtse binnenstad. Meer informatie en aanmelding bij het Natuurhistorisch Museum Maastricht (tel. 043-350 54 90).

RAVON-DAG ZATERDAG 10 NOVEMBER 2012

De jaarlijkse RAVON-dag heeft dit jaar als thema "grensoverschrijdend". De dag vindt plaats in het Linnaeusgebouw van de Radbouduniversiteit, Heyendaalseweg 137 te Nijmegen. De toegang is gratis. Het programma begint om 10 uur. Tijdens de koffie-, lunch- en thee-pauze kunt u de informatiemarkt met stands van onder meer natuur(reis)organisaties en natuurfotografen bezoeken. De dag wordt afgesloten met een gezellige borrel. U bent van harte welkom. Kijk op www.ravon.nl (>Activiteiten > Landelijke Dag) voor de meest actuele informatie en een routebeschrijving.

BINNENWERK BUITENWERK

Natuurwaarnemingen voer je in via de LifeAtlas

OP DE INTERNETPAGINA WWW.NHGL.NL IS DE MEEST ACTUELE AGENDA TE RAADPLEGEN

- **DONDERDAG 4 OKTOBER** is er **Periodiek Overleg** tussen de studiegroepen, kringen en stichtingen van het Natuurhistorisch Genootschap. Aanvang: 20.00 uur in het GroenHuis, Godswederstraat 2, 6041 GH te Roermond.

- **ZATERDAG 6 OKTOBER** organiseert de **Paddenstoelenstudiegroep** i.s.m. Kring Heerlen een excursie naar de

Brunsummerheide. Henk de Vries (verplichte aanmelding via tel. 045-5214894) vertrekt om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats van het bezoekerscentrum aan de Schaapskooiweg te Heerlen.

- **ZATERDAG 6 OKTOBER** houdt de **Molluskenstudiegroep Limburg** een excursie naar het dal van de Aalsbeek, steilrand en voormalige kleigroeven bij Tegelen. Vertrek: 10.30 uur vanaf parkeerplaats brasserie 't Vaerhoes, Veerweg te Steyl. Verplichte aanmelding bij Stef Keulen (045-4053602, biostekel@gmail.com).

- **MAANDAG 8 OKTOBER** houdt Rob Gerards voor **Kring Heerlen** een lezing over de Knoflookpad. Aanvang: 20.00 uur in Café Wilhelmina, Akerstraat 166 te Kerkrade-West.

WOENSDAG 10 OKTOBER organiseert de **Molluskenstudiegroep Limburg** een werkvond in Grevenbicht. Verplichte aanmelding bij Stef Keulen (Tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com). Aanvang 20.00 uur.

- **DONDERDAG 11 OKTOBER** houdt John Jagt voor **Kring Maastricht** een lezing over de Zoogdieren in het Laat-Krijt. Aanvang: 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 7 te Maastricht.

- **DONDERDAG 11 OKTOBER** geven Reinier Akkermans en Han Kessels bij **Kring Roermond** een lezing over de Maasnielderbeek. Aanvang: 20.00 uur in het Groenhuis, Godswederstraat 2, 6041 GH te Roermond.

- **ZATERDAG 13 T/M DINSDAG 16 OKTOBER**

organiseert de **Paddenstoelenstudiegroep** een weekend naar Weidenhausen (Sauerland). Meer info bij Marc Houben (tel. 06-15063086).

- **ZONDAG 14 OKTOBER** leidt Peter Eenshuistra voor **Kring Venlo** een paddenstoelenexcursie door natuurgebied het Zwart Water. Vertrek om 9.00 uur vanaf de parkeerplaats van het Zwart Water aan de Schandelselaan.

- **ZATERDAG 20 OKTOBER** verzorgen de **Paddenstoelenstudiegroep** en de **Plantenstudiegroep** een excursie naar de Meinweg. Peter Eenshuistra (tel. 077-3510676) vertrekt om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats Venhof, Melicker Venweg te Herkenbosch.

- **WOENSDAG 24 OKTOBER** houdt de

Vlinderstudiegroep een bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum te Maastricht. Aanvang: 20.00 uur.

● **VRIJDAG 26 OKTOBER** verzorgt Lisa Op den Kamp voor de **Plantenstudiegroep** een lezing over wierook en andere geurstoffen in planten. De bijeenkomst vindt plaats in het Natuurhistorisch Museum Maastricht, de Bosquetplein 7 te Maastricht. Aanvang: 20.00 uur.

● **ZATERDAG 27 OKTOBER** leidt Wim Knops (verplichte opgave via tel. 045-4053261) voor de **Paddenstoelenstudiegroep** en de **Plantenstudiegroep**

een excursie naar de Breinigerberg. Vertrekpunt en –plaats worden bij aanmelding bekend gemaakt.

● **DONDERDAG 1 NOVEMBER** geeft Hub Bonten voor **Kring Maastricht** een lezing over mossen en korstmossen. Aanvang: 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 7 te Maastricht.

● **ZATERDAG 3 NOVEMBER** organiseert de **Paddenstoelenstudiegroep** een excursie naar het Danikerbos. Henk Henczyk (tel. 045-5428482) vertrekt om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats van de manege Ten Eysden te Geleen.

● **VRIJDAG 9 NOVEMBER** is er een **SOK**-avond. Aanvang: 19.30 uur in het Natuurhistorisch Museum Maastricht, De Bosquetplein 7 te Maastricht.

● **VRIJDAG 9 NOVEMBER** organiseren de **Herpetologische Studiegroep Limburg** en de **Zoogdierenwerkgroep** een varia-avond in het Groenhuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur.

● **ZATERDAG 10 NOVEMBER** houdt de **Molluskenstudiegroep Limburg** een excursie naar het Kloosterbos en Watervalderbos. Vertrek: 10.30 uur vanaf parkeerplaats Chateau St. Gerlach

te Houthem. Verplichte aanmelding bij Stef Keulen (045-4053602, biostekel@gmail.com).

● **MAANDAG 12 NOVEMBER** houdt Jean Pierre de Warrimont voor **Kring Heerlen** een lezing over Eugene Dubois en de Missing Link. Aanvang: 20.00 uur in Café Wilhelmina, Akerstraat 166 te Kerkrade-West.

● **MAANDAG 12 NOVEMBER** organiseert de **Molluskenstudiegroep Limburg** een werkavond in Echt. Verplichte aanmelding bij Stef Keulen (Tel. 045-4053602, biostekel@gmail.com). Aanvang 20.00 uur.

COLOFON

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

Onderscheiden met de Koninklijke Erepennig

ADRES

Godsweerderstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, kantoor@nhgl.nl, www.nhgl.nl.

DAGELIJKS BESTUUR

H. Tolkamp (voorzitter), D. Frissen (secretaris), R. Geraeds (ondervoorzitter) & L. Horst (penningmeester).

KANTOOR

O. Op den Kamp, J. Cuypers, S. Teeuwen, K. Letourneur & R. Steverink.

LIDMAATSCHAP

€ 30,50 p/j. Leden t/m 23 j. & 65+ € 15,25; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 91,50. O. Weinreich, ledenadministratie@nhgl.nl. Rekeningnummer: 159023742. BIC: RABONL2U, IBAN: NL73RABO0159023742. België: 000-1507143-54.

BESTELLINGEN/PUBLICATIEBUREAU

Publicaties zijn te bestellen bij het publicatiebureau, M. Lenders, publicatiebureau@nhgl.nl. Losse nummers € 4,-; leden € 3,50 (incl. porto), themanummers € 7,-. ING-rekening: 429851. BIC: INGBNL2A, IBAN: NL31INGB0000429851. België: 000-1616562-57.

MOSSENSTUDIEGROEP

P. Spreuwenberg, Kleikoeleweg 25, 6371 AD Landgraaf, mossen@nhgl.nl.

PADDENSTOLENSTUDIEGROEP

H.J. Henczyk, Meidoornstraat 39, 6417 AN Heerlen, paddestoelen@nhgl.nl.

PLANTENSTUDIEGROEP

O. Op den Kamp, Canisiusstraat 40, 6462 XJ Kerkrade, planten@nhgl.nl.

PLANTENWERKGROEP WEERT

J. Verspagen, Biest 18a, 6001 AR Weert, weert@nhgl.nl.

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, sprinkhanen@nhgl.nl.

STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN

H. Ogg, Kreugelstraat 37, 5616 SE Eindhoven, sok@nhgl.nl.

VISSENWERKGROEP

V. van Schaik, Sint-Luciaweg 20, 6075 EK Herkenbosch, vissen@nhgl.nl.

VLINDERSTUDIEGROEP

J. Queis, Spaanse singel 2, 6191 GK Beek, vlinders@nhgl.nl.

VOGELSTUDIEGROEP

R. van der Laak, Bethlehemstraat 34, 6418 GK Heerlen, vogels@nhgl.nl.

WERKGROEP DRIESTRUIK

W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, driestruik@nhgl.nl.

ZOOGDIERENWERKGROEP

J. Regelink, Papenweg 5, 6261 NE Mheer, zoogdieren@nhgl.nl.

KRINGEN

KRING HEERLEN

J. Adams, Huyn van Rodenbroeckstraat 43, 6413 AN Heerlen, heerlen@nhgl.nl.

KRING MAASTRICHT

B. Op den Camp, Ambiorixweg 85, 6225 CJ Maastricht, maastricht@nhgl.nl.

KRING ROERMOND

M. de Ponti, Parklaan 10, 6045 BT Roermond, roermond@nhgl.nl.

KRING VENLO

F. Coolen, La Fontainestraat 43, 5924 AX Venlo, venlo@nhgl.nl.

KRING VENRAY

P. Palmen, tel. 06-46212897, venray@nhgl.nl.

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

REDACTIE O. Op den Kamp (hoofdredacteur), H. Heijligers, J. Hermans, M. Lejeune, A. Lenders, A. Ovaa & G. Verschoor, redactie@nhgl.nl.

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen voor kopij-inzending. Deze kunnen worden aangevraagd bij de redactie of zijn te bekijken op www.nhgl.nl.

LAY-OUT & OPMAAK Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht, mvandemanakker@xs4.all.nl.

EDITING SUMMARIES J. Klerkx, Maastricht.

DRUK SHD Grafimedia, Swalmen.

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden.

Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

ISSN 0028-1107

provincie limburg

Het uitgeven van het Natuurhistorisch Maandblad wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Limburg.

STICHTINGEN

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten, snl@nhgl.nl.

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek van natuur en landschap in Limburg, lierelei@nhgl.nl.

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van de waarnemingsgegevens van het NHGL, natuurbank@nhgl.nl. Waarnemingen doorgeven: www.natuurbank.nl

STICHTING IR. D.C. VAN SCHAÏK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Postbus 2235, 6201 HA Maastricht, vanschaikestichting@nhgl.nl.

STUDIEGROEPEN

FOTOSTUDIEGROEP

B. Morelissen, Agrimonie 14, 5931 ST Tegelen, foto@nhgl.nl.

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

S. de Jong, Sportparklaan 11, 6097 CT Heel, herpetofauna@nhgl.nl.

LIBELLENSTUDIEGROEP

J. Hermans, Hertestraat 21, 6067 ER Linne, libellen@nhgl.nl.

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG

S. Keulen, Mesweg 10, 6336 VT Hulsberg, mollusken@nhgl.nl.